

# Exerciții spirituale, re:church și credința fundamentală 28

27 aprilie 2004

---

Gili Cârstea

## *Sunt practicile călugărilor iezuiți o normă pentru corpul pastoral adventist?*

Articolul nostru despre fenomenul re:church avertiza asupra tendințelor declarate ale unor lideri influenți din biserică de a modela adventismul din temelii, așa ca el să rămână coerent în biserica emergentă a secolului 21. Participanții la conferința lor națională din 2002, Loving Babylon, au fost instruiți de savanții noștri cum să clădească o structură postmodernistă în care generația X să se simtă acasă. Anul trecut, re:church a mai adăugat un modul nebănuit de spectaculos la meniul închinării în Biserica Adventistă: Exercițiile spirituale. Putem spune, fără să greșim, că re:church se dovedește a fi bancul de probe al bisericii pentru noile practici, se speră, aducătoare de spiritualitate.

Întâlnirea din 2003 de la Lake Arrowhead, Ca, intitulată Dancing With God, a fost o tabără de exerciții spirituale. Aici, pastori adventiști, sub călăuzirea unor profesioniști, au experimentat noile practici pe care lumea creștină le descoperă și le adoptă cu mare trepidație. Aceste practici sunt noi în sensul că ele nu au fost practicate în bisericile creștine în ultimul secol. Dar ele sunt la fel de vechi ca și păgânismul și cultul lui Satana de pe această planetă.

### *Exerciții spirituale*

Cei care au urmărit fenomenul religios din ultimii ani au fost surprinși să constate interesul exploziv din creștinismul evanghelic pentru noile tehnici de spiritualizare. Se constată un interes crescând pentru experimentarea lui Dumnezeu. Nu este vorba de cunoașterea lui Dumnezeu, nu, ci de o serie de practici prin care omul să intre în contact cu divinitatea. Cunoașterea caracterului și neprihăririi lui Hristos a devenit irelevantă, este considerată „intelectualism

neproductiv,” fiind complet nefolositoare omului emancipat de astăzi. Acesta are nevoie de o experiență spirituală personală, experiență care nu se poate obține decât practicând o serie de exerciții spirituale.

Sub titlul generic de „formare spirituală” sunt adunate o serie de practici ale bisericii creștine din evul mediu, cu recomandarea că ele vor aduce practicantului zelos experiența spirituală pe care nu i-a adus-o religia lui. Printre multe alte forme și practici, formarea spirituală include Studiul divin (lectio divina), Vizionarea divină (visio divina), Rugăciunea Taize, Călăuzirea spirituală, Meditația, Izolarea sacră, Labirintul rugăciunii, etc.

Nu vrem să facem aici prezentarea acestor exerciții; cititorii pot găsi detalii altundeva. Ne vom opri totuși asupra unui asemenea exercițiu, care este relevant pentru discuția noastră prezentă. Este vorba de Labirintul rugăciunii.

Originile lui sunt vechi, unii spun chiar peste o mie de ani înainte de Hristos. Labirintul se regăsește în toate culturile și civilizațiile, în diverse forme și cu diverse intenții. Mitul grecesc despre Labirint și Minotaur spune că Tezeu, fiul regelui Atenei, este trimis în Creta ca parte a tributului de șapte bărbați și șapte femei care urmau să fie jertfiți spre a satisface setea de sânge a Minotaurului. Acest monstru oribil, jumătate taur, jumătate om, trăia în mijlocul unui labirint impenetrabil. Tezeu putea scăpa cu viață și se putea întoarce la Atena doar dacă reușea să străbată labirintul și să omoare Minotaurul. Toți cei care au încercat acest lucru înainte, au eșuat. Dar Ariadna, fiica regelui Cretei, s-a îndrăgostit de Tezeu. Călăuzit de firul pe care i l-a dat Ariadna, Tezeu a reușit să străbată labirintul, a omorât Minotaurul și a reușit să iasă din labirint victorios.

Labirintul, ca și spirala, apar în ceremonii peste tot. Firul Ariadnei, ca și „coarda de argint” din tradiția hindu, conduce către divinitate. În Polinezia, dansatorii se învârtesc într-o spirală pe o frânghie, iar acel labirint este considerat a fi intrarea în vaginul Mamei Terra.

Catedrala episcopală Grace, din San Francisco, oferă o descriere detaliată a Labirintului rugăciunii:

„Labirintul este un arhetip, un imprimat divin, care a servit ca simbol central al pelerinajelor din evul mediu... Creștinii se legaseră prin legământ să facă un pelerinaj în Țara Sfântă măcar odată în viață. Dar când au început cruciadele, iar călătoriile deveneau periculoase sau prea scumpe, anumite catedrale au fost desemnate ca destinație de pelerinaj pentru pelerini. Catedrala Chartres a devenit destinația favorită, și acolo se găsește cel mai mare și mai măreț labirint din istoria lumii creștine.

„Pentru pelerin, parcurgerea labirintului era un ritual despre drumul vieții și intrarea în viața spirituală. Țelul pelerinului era unul singur: Ajungerea la Noul Ierusalim, locul clarității și unirii din centrul labirintului, unde calea interioară găsește prin ea însăși ieșirea în lume.

„Când străbatem labirintul, calea misterioasă devine o metaforă pentru călătoria noastră spirituală. Ea devine o oglindă care arată locul nostru în viață. Vă invităm să străbateți labirintul cu mintea și inima deschisă. Astfel, veți descoperi în labirint o tradiție mistică creștină ancestrală.

„Labirintul este o mandala care satisface dorința noastră pentru o inimă schimbată, pentru o schimbare a modului în care trăim pe această insulă fragilă care ne e casă, pentru energia, viziunea și curajul de a înfrunta provocările secolului 21.

„Scopul labirintului este să recupereze actul pelerinajului.” [1]

Varianta modernă, Labirintul rugăciunii, este o practică de meditație și mai sofisticată. Participanții primesc un CD player portabil, cu incantațiile gata pregătite, iar pe parcursul labirintului ei se opresc la anumite stații unde au de realizat sarcini, precum pocăința, golirea de sine, vizionarea planetei din spațiu, co-participarea la creație prin anumite gesturi simbolice. Ajungerea în centru, la Dumnezeu, la marele infinit, înseamnă umplerea, unirea cu divinul, împlinirea nevoii de spiritualitate, realizarea religioasă. Instrucțiunile care ghidează pe închinătorul ce străbate labirintul sunt tehnici New Age de golire a sinelui, în vederea unirii cu absolutul. Nu le vom reproduce în acest articol; ele sunt tehnici ale întunericului care ne îngrozesc. Cei interesați pot merge să le citească în locurile unde sunt prezentate. [2] Suntem obligați să facem referiri la ele doar datorită faptului că ele sunt practicate de pastori adventiști, care le propun bisericii ca tehnici legitime de dezvoltare spirituală.

Ultimii zece ani au cunoscut o dezvoltare explozivă a practicării exercițiilor spirituale re-importate din bezna papală a evului mijlociu. Creștinismul modern vede bine că religia organizată lasă un gol imens în sufletul omenesc. Educația înaltă și cultura sofisticată a secolului 20 nu au produs o dezvoltare spirituală pe măsură. Acum ei vor să remedieze lipsa apelând la soluțiile evului întunecat, atunci când biserica era puternică, vie și prosperă. Iar uneltele pentru această realizare măreață sunt exercițiile spirituale prin care călugării catolici au construit o așa puternică structură, în fața căreia împărații pământului tremurau.

### *re:church redivivus*

Grupul adventist re:church, călăuzit de „lideri la nivelul de vârf al lucrării,” experimentează cu mare entuziasm aceste tehnici salvatoare pentru spiritualitatea bisericii de mâine. La conferința națională din 2003 de la Lake Arrowhead, Ca, ei au făcut o repetiție generală pe această temă, iar rezultatele au fost atât de încurajatoare încât conducerea bisericii ajunge să propună câmpului mondial o aplecare tot mai serioasă asupra formării spirituale. [3]

Tema sesiunii a fost “Dansând cu Dumnezeu.” Vorbitorii principali au fost Jon Dibdhal și Paul Jensen. Jon Dibdhal este pastor adventist și personalitate marcantă în învățământul superior. După o perioadă de misiune în Asia, el este numit profesor la colegiul Walla Walla, timp în care își dă doctoratul la Seminarul Teologic Fuller. Din 1990 Jon devine profesor la Universitatea Andrews, unde predă formare spirituală. Din vara lui 2002 el devine președintele colegiului Walla Walla.

Paul Jensen nu este adventist. Fondator al Leadership Institute și profesor de formare creștină și călăuzire la Fuller Theological Seminary, el a educat cohorte de pastori în domeniul exercițiilor spirituale, printr-un program numit Reach the Next Generation.

Sub călăuzirea acestor doi practicieni de marcă, pastorii noștri din re:church au fost expuși unor exerciții spirituale cu mare impact asupra experienței lor cu Dumnezeu, așa cum li s-a spus. În fiecare dimineață, ei aveau ocazia să participe la câte un astfel de exercițiu. De exemplu, au practicat călăuzirea spirituală, Jon și Paul fiind călăuzitori spirituali calificați. Apoi au experimentat visio divina. După o scurtă prelegere despre fiul risipitor, ei s-au așezat în fața unui tablou de Rembrandt cu fiul risipitor, așteptând viziunea divină asupra cazului în discuție. O viziune complet nouă despre înțelegerea lucrurilor spirituale. Complet iluminatoare în efectele ei. Participanții au fost entuziasmați.

Au practicat apoi Labirintul rugăciunii, iar invitația pentru participanți suna așa: “Dacă nu ați experimentat niciodată acest exercițiu spiritual, aceasta este șansa voastră. Nu părăsiți tabăra fără să participați la această experiență. Vă rugăm să vă înscrieți din timp, deoarece Labirintul va fi deschis doar la anumite ore.” [4] O altă practică experimentată la Arrowhead a fost ceea ce ei numeau Guided Time of Solitude (Un timp de călăuzire în singurătate). Practicantul se izolează de lume și meditează la împărăția interioară care este în el. Ei spun că Dumnezeu poate călăuzi mult mai eficient pe această cale decât printr-un vorbitor bun sau o carte grozavă (poate se gândeau la serviciul divin și studiul Spiritului Profetiei).

Și ca să nu-și piardă complet mințile de atâtea exerciții spirituale, organizatorii au mai programat câte o seară de dans, spunând participanților mai reticenți că tălpile dansante și genunchii rugători fac parte din același picior (picior sfânt, evident).

Ascultând temele seminariilor și rapoartele participanților, am înțeles mai bine ca niciodată cum arăta religia populară din vremea lui Ilie Tișbitul. Dacă ar fi fost prezenți la Lake Arrowhead, Ahab și Izabela s-ar fi simțit în mediul lor, în sânul comunității spirituale pe care ei au crescut-o la pieptul regal. Dar concluziile finale ale acestei tabere spirituale au consecințe mai profunde și mai vaste pentru biserica mondială.

## *Credința fundamentală nr. 28*

Prin buletinul Adventist News Network din februarie 2004, [5] Conferința Generală anunța că biserica descoperă, alături de alte denominațiuni, noi tehnici de formare spirituală. Datorită limbajului destul de cosmetizat, mulți au crezut că este un efort de impulsționare a membrilor către o viață de autentică slujire. Se vorbea acolo despre rugăciune, meditație și lucrare, expresii curențe în limbajul adventist. Puțini s-au întrebat ce legătură au acestea cu călăuzirea spirituală pe care o „redescoperim” alături de alte biserici. Și mai puțini au reușit să vadă legătura dintre expresia „formare spirituală” și ceea ce se întâmplă în universitățile noastre, unde se predă de mulți ani călăuzirea spirituală, cu tot alaiul ei de exerciții medievale. Foarte puțini membri știu că pastorii angajați pe posturi de capelani în universitățile sau școlile adventiste trebuie să fie absolvenți cu diplomă ai unor cursuri de călăuzire spirituală, ceea ce le dă dreptul să practice această nouă disciplină de călăuzitor spiritual. [6]

Unii au sperat că recomandarea din ANN ca biserica să se orienteze spre formare spirituală va rămânea atât, o recomandare oarbă ca multe altele, care va fi uitată în timp. Dar evenimentele par să spulbere această speranță a lor.

La Consiliul de primăvară din 14 aprilie, comitetul CG a votat în unanimitate o propunere pentru adăugarea unui nou crez la cele 27 de credințe fundamentale. Ni se spune că textul va fi distribuit în biserica mondială, iar dacă el va fi primit bine, la sesiunea din 2005 va fi votat. Crezul 28 se numește „Creștere în Hristos” și ar trebui să faciliteze accesul în biserică al celor care vin din medii și credințe orientale, din animism, new age sau chiar păgânism. El afirmă credința noastră că Hristos eliberează de demoni și oferă libertate spirituală. Aceasta trebuie să crească prin discipline spirituale, adică rugăciune, meditație și lucrare.

Având o asemenea susținere la nivel înalt, este ușor de presupus că el va fi votat în 2005. Cine avea nevoie de nr. 28? Administrația bisericii nu avea nevoie, căci nu poți obliga pe oameni să se roage sau să mediteze. Rugăciunea este respirația sufletului. Odată născut, el respiră fără doctrine pro sau contra. Dar să votezi o doctrină a respiratului pentru oameni morți spiritual, ni se pare cel puțin hilar. Dacă doctrina 28 ajută pe cei veniți din new age, ea nu-i poate ajuta decât invitându-i să-și continue practicile de meditație cu care erau familiari. Prin aceasta le spunem că nu-i va împiedica nimeni să vizualizeze sau să se golească de sine dimineața pe răcoare.

Mai credibilă ar fi explicația că noua clasă de prooroci ai lui Baal din mijlocul nostru, în creștere vizibilă, are nevoie de un spate juridic pentru noile discipline spirituale pe care a început deja să le practice. Nu este ușor și nici sănătos să apari în adventism cu exercițiile fratelui Loyola fără ca mai înainte să pui o botniță constituțională dreptei radicale. Biserica va fi făcută să creadă că fără

nr. 28 în constituție ne va fi imposibil, nu numai să ne dezvoltăm numeric, dar chiar să pășim cu fruntea sus în secolul 21 religios și spiritualizat.

Proorocii noștri se pot învăța mult și bine în labirintul rugăciunii, dar acolo nu vor descoperi nici o spiritualitate care să înlocuiască lucrarea Duhului Sfânt. Ne temem însă că, urmărind firul Ariadnei moderne, cu care au început să flirteze, vor da cu ochii, în centrul labirintului, nu de minotaur, ci de șeful lui. Iar acesta îi va consola că doctrina are acoperire legală și că ei au fost credincioși bisericii.

## *O profeție împlinită*

Cu mulți ani în urmă, Domnul a făcut o descriere cât se poate de corectă a timpului nostru. El ne-a avertizat că lepădarea soliei 1888 va duce implicit la diminuarea importanței sanctuarului în credința bisericii. Iar lipsa de cunoaștere a adevărului fundamental adventist ne va face să revenim printre bisericile care alcătuiesc Babilonul spiritual.

Cei care s-au ridicat împreună cu Isus își trimiteau credința în Sfânta Sfințelor și se rugau: “Tată, dă-ne Duhul Tău.” Atunci Isus a suflat asupra lor Duhul Sfânt. În acea suflare era lumină, putere și multă iubire, bucurie și pace.

M-am întors să privesc grupul celor care stăteau încă prosternați înaintea tronului [în prima despărțitură]; ei nu știau că Isus plecase. Satana a apărut pe tron încercând să ducă mai departe lucrarea lui Dumnezeu. Am văzut pe cei care se uitau la tron și se rugau: “Tată, dă-ne Duhul Tău.” Apoi Satana a suflat asupra lor o influență nesfântă; în ea era lumină și multă putere, dar nu era deloc iubire dulce, bucurie și pace. Scopul lui Satana era să-i mențină sub puterea înșelăciunii lui, să-i întoarcă din drum și să-i înșele pe copiii lui Dumnezeu.

Am văzut cum unul câte unul părăseau gruparea celor ce se închinau lui Isus în Sfânta Sfințelor, și mergeau să se alăture celor din fața tronului, unde primeau imediat influența nesfântă a lui Satana. [7]

În aceste câteva paragrafe avem toată istoria adventă, cu debutul ei glorios înțelegând doctrina sanctuarului, dezvoltarea ei fenomenală pe platforma soliei îngerului al treilea, și eșecul ei lamentabil, alergând înapoi după puterea și influența nesfântă a lui Satana. Teologii noștri sunt sătui de credința adventistă fără putere, fără trăiri emoționale și experiențe spirituale picante. Ei călăuzesc poporul spre lumea vrăjtită a spiritismului modern, deghizat în spiritualitate autentică. După ce au batjocorit ani de zile propunerea lui Dumnezeu de a oferi bisericii ploaia târzie, o revărsare fără precedent a Duhului Sfânt, acum vor să ne îndrume spre fântânile uscate ale misticismului medieval. Biserica este chemată să părăsească speranțele ei că o lucrare specială se face acum pentru ei în Sfânta Sfințelor de Marele nostru Preot. Mai marii noștri au descoperit în Sfânta multă activitate

misionară, lumină și foarte multă putere, puterea pe care Hristos nu a oferit-o lui Israel atunci când a fost printre noi. Acum cel ce se află pe tron în Sfânta a început să sufle peste poporul nostru influența lui nesfântă. Unde sunt străjerii de pe zidurile Sionului?

În templul Domnului se întâmplă lucruri teribile. Pavel ne-a avertizat că oponentul lui Hristos se va așeza în templul lui Dumnezeu, dându-se drept Dumnezeu. Poporul nostru a părăsit locul lui privilegiat din Sfânta Sfințelor, și nici nu vede că pe tron nu se mai află un Serv al Servilor, dispus să ne dea un Mângâietor care convinge de păcat. Poporul nostru așteaptă, ca și Sinedriul, un Dumnezeu puternic, dătător de trăiri emoționale unice. Nu este prima oară când se întâmplă o asemenea rușine în templul Domnului:

Și El mi-a zis: „Fiul omului, vezi ce fac ei? Vezi tu marile urâciuni pe care le săvârșește aici casa lui Israel, ca să Mă depărteze de Sfântul Meu locaș? Dar vei mai vedea și alte urâciuni și mai mari!”

Atunci m-a dus la poarta curții. M-am uitat, și iată că era o gaură în perete!

Și mi-a zis: „Fiul omului, ia sapă în perete!” Am săpat în zid, și iată că era o ușă. Și mi-a zis: „Intră, și vezi urâciunile cele rele pe care le săvârșesc ei aici!”

Am intrat și m-am uitat; și iată că erau tot felul de chipuri de târâtoare și de dobitoace urâcioase, și toți idoli casei lui Israel, zugrăviți pe perete de jur împrejur.

Înainte a acestor idoli stăteau șaptezeci de oameni din bătrânii casei lui Israel, în mijlocul cărora era Iaazania, fiul lui Șafan; fiecare din ei avea o cădelniță în mână și se înălța un nor gros de tămâie.

Și El mi-a zis: „Fiul omului, vezi ce fac în întuneric bătrânii casei lui Israel, fiecare în odaia lui plină de chipuri? Căci ei zic: „Nu ne vede Domnul; a părăsit Domnul țara aceasta!” Și mi-a zis: „Vei mai vedea și alte urâciuni mari pe care le săvârșesc ei!” [8]

Toată această idolatrie din templul Domnului urmărea un singur lucru: “Să Mă depărteze de Sfântul Meu locaș.” Așa este și astăzi. În fața tronului din Sfânta, profeții lui Baal importă tot mai mult misticism medieval, în speranța că poporul nostru va ține pasul cu spiritualitatea modernă. Iar îngerul bisericii, orb și gol, pune în practică toate sugestiile acestea care gonesc pe Dumnezeu din templul Său. Teribilă amețelă poate produce vinul Babilonului!

Câți din poporul nostru mai cred că Domnul este gata să zică: „Treci prin mijlocul cetății, prin mijlocul Ierusalimului, și fă un semn pe fruntea oamenilor care suspină și gem din pricina tuturor urâciunilor care se săvârșesc acolo” (Ezechiel 9:4)? O întrebare și mai serioasă: Câți dintre noi mai cred că “în mijlocul Ierusalimului” se săvârșesc urâciuni, că “șaptezeci dintre bătrânii lui Israel” tămâiază de zor prin labirintul rugăciunii?

Și toate aceste lucruri sunt făcute cu intenția glorioasă de a modela biserica să reziste provocărilor secolului 21. De ce ar trebui să se mai afle biserica aceasta pe pământ în secolul 21?

Note:

[1] vezi <http://www.crossroad.to/Q&A/Spirituality/practices/labyrinth.htm>

[2] vezi <http://web.ukonline.co.uk/paradigm/discoverframe.html>

[3] vezi articolul Filiera romană

[4] vezi <http://www.re-church.org/prgmdtls.html>

[5] vezi articolul Filiera romană și Filiera spiritelor

[6] vezi <http://www.adventistchaplains.org/endorse.htm> "The applicant must qualify as a practicing spiritual director, which requires training and certification from a recognized spiritual formation training program."

[7] vezi Early Writings, pag. 55, 56 (ultimul paragraf apare în prima ediție a cărții, dar nu și în ediția din 1882, care circulă astăzi.)

[8] vezi Ezechiel 8:6-13

\*\*\*